

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група Доста је било
15. новембар 2017. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 15. 11. 2017

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
01	013 - 3528		17

ПРЕДСЕДНИКУ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА**, с предлогом да се узме у претрес.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Саша Радуловић

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА

Члан 1.

У Закону о избору народних посланика (“Службени гласник РС“, бр. 35/00, 57/03 - УС, 72/03 - др. закон, 18/04, 85/05 - др. законик, 101/05- др. закон, 104/09 - др. закон, 28/11 - УС, 36/11.) у члану 34. после тачке 18. додају се нове тачке 18а и 18б и гласе:

- “18а Објављује резултате избора на својој интернет презентацији одмах након достављања података од стране бирачког одбора
18б Омогућава грађанима приступ бази података о евиденцији гласања на својој интернет презентацији.”

Члан 2.

После члана 78. додаје се нови члан 78а и гласи:

“Члан 78а

Након достављања записника и утврђивања резултата избора на бирачком месту од стране бирачког одбора, Републичка изборна комисија је обавезна да одмах објави резултате гласања са тог бирачког места на својој интернет презентацији.”

Члан 3.

У члану 86. став 2. мења се и гласи:

“Од завршетка гласања до објављивања резултата избора, Републичка изборна комисија објављује преко средстава обавештавања и преко своје интернет презентације привремене податке о резултатима избора и то тако да ти подаци буду објављени одмах, а најкасније у року од два сата од када су резултати и материјал достављени од стране бирачког одбора.”

Након става 2. додаје се нови став 3. и гласи:

“Републичка изборна комисија је дужна да креира базу података о евиденцији гласања грађана коју ће ажурирати и објавити одмах, а најкасније у року од 2 сата, након

сваког проглашења прелиминираних и коначних резултата избора и која ће бити доступна преко интернет презентације Републичке изборне комисије. Сваки гласач ће преко те интернет презентације и свог матичног броја моћи да провери да ли је у изборном материјалу забележено да ли је гласао.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 4.

У члану 93. после става 1. додаје се нови став 2. и гласи:

“Републичка изборна комисија је дужна да све резултате избора за свако бирачко место и то како прелиминарне тако и коначне објављује на својој интернет страници.”

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 51. став 2. Устава Републике Србије, према коме свако има право на приступ подацима који су у поседу државних органа и организација којима су поверена јавна овлашћења, члану 97. став 1 тачки 2. Устава Републике Србије према коме Република Србија уређује и обезбеђује поступак пред судовима и другим државним органима као и остваривање и заштиту слобода и права грађана и у члану 97. тачка 16. Устава Републике Србије према коме Република Србија уређује и обезбеђује организацију, надлежност и рад републичких органа.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Устав Републике Србије у одредби става 2. члана 51. прописује да цит.: “свако има право на приступ подацима који су у поседу државних органа и организација којима су поверена јавна овлашћења, у складу са законом”. Неспорно је да је ово право бирача, с обзиром на

сумње у регуларност избора у последњих неколико изборних процеса, део ширег Уставом зајемченог права грађанина који је пунолетан, пословно способан и држављанин Републике Србије да бира и да буде бирањ.

Одредбом члана 97. Тачке 16. Устава Републике Србије прописано је да Република Србија уређује и обезбеђује организацију, надлежност и рад републичких органа што такође обавезује представнике државних органа да стално унапређују и развијају законодавни оквир у којем се остварају најважнија права грађана. Право да буду информисани о томе да ли су остварили право гласа, где и који су укупни резултати изборног процеса је једно од најзначајнијих и основних права које је део и ширег корпуса Уставом зајемчених права на обавештеност и изборног права.

Бирачи већ имају право да провере да ли су и на ком бирачком месту уписани у бирачки списак преко интернет странице РИК-а и министарства задуженог за државну управу. У јавности постоје бројне спекулације о томе да мртви гласају, да гласају људи који су у иностранству, да гласају људи без личних докумената за друге итд. Покрет ДЈБ је увидом у бирачки материјал након избора и 2016.г. и 2017.г. утврдио да су уредно пријављена и потписана преминула лица као да су гласали. Једноставан начин да се спрече било какве манипулације ове врсте је да се омогући свим бирачима да приликом провере свог уписа у бирачки списак користећи интернет страницу, уједно добију и информацију о томе на којим изборима су до сада гласали, а на којим нису.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о избору народних посланика ("Службени гласник РС", бр. 35/00, 57/03 - УС, 72/03 - др. закон, 18/04, 85/05 - др. законик, 101/05- др. закон, 104/09 - др. закон, 28/11 - УС, 36/11.) предвиђа се допуна одредбе става 1. члана 34. и уводе се нови институти који прецизирају обавезу изборних органа у вези са објављивањем резултата избора и права грађана да буду информисани о гласању путем интернет презентације.

Чланом 2. Предлога закона додаје се нови члан 78а којим се додатно прецизира обавеза Републичке изборне комисије у погледу објављивања резултата избора и то сукцесивно како исте резултате достави бирачки одбор.

Чланом 3. Предлога закона у постојећи став 2. члана 86. мења се тако да прецизира обавезу Републичке изборне комисије која је начелно прописана новим тачкама 19. и 20. у члану 34. постојећег Закона. Наиме, привремене резултате избора треба учинити доступним грађанима и то преко средстава информисања који је већ неко време референтан уколико

не и референтнији од средстава јавног обавештавања а то је интернет. Циљ одредбе овог става је управо информисање грађана те је изменом овог става и додатним прецизирањем како се то право ужива омогућено лакше уживање гарантованог права имајући у виду да у последњих неколико изборних процеса Републичка изборна комисија није адекватно обавештавала а привременим резултатима гласања. Нови став 3. у члану 86. Закона предвиђа креирање базе података налик на ону која постоји на интернет презентацији Министарства државне управе и локалне самоуправе и која омогућава грађанима да провере да ли су уписани у бирачки списак. Наиме, потребно је грађанима омогућити увид и у то да ли су евидентирани на гласању што је обавеза Републичке изборне комисије и то на начин као што је урађено у цитираној бази Министарства државне управе и локалне самоуправе. Наиме, грађани би у таквој бази уносили само свој јединствени матични број грађана и сазнавали, како на основу привремених тако и на основу коначних резултата избора, да ли су гласали и ако јесу на ком изборном месту. Овако би се спречила свака злоупотреба бирачког списка и права грађана да слободно и по својој савести гласају.

Чланом 4. додаје се нови став 2. у постојећем члану 93. који прецизира и конкретизује обавезу Републичке изборне комисије у погледу објављивања резултата избора и то како у погледу тренутка објављивања тако и у погледу врсте резултата које објављује.

Чланом 5. Предлога закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Србије”

IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Доношење овог закона штити се интерес грађана Републике Србије да слободно, независно, самостално и по својој савести користе своје Уставом зајемчено право да бирају као и да сходно томе буду обавештени о резултатима гласања и да изврше увид у тако прикупљене податке.

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ ПРОПИСА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

“Члан 34

Републичка изборна комисија:

1. стара се о законитом спровођењу избора,
2. организује техничку припрему за изборе,
3. прати примену и даје објашњења у вези са применом овог закона, нарочито о спровођењу гласања у иностранству,
4. утврђује јединствене стандарде за изборни материјал,
5. прописује обрасце и правила за спровођење изборних радњи прописаних овим законом,
6. прописује врсту спреја из члана 68. став 4. овог закона,
7. одређује и оглашава у "Службеном гласнику Републике Србије" број и адресу бирачких места, најкасније 20 дана пре дана одређеног за одржавање избора,
8. образује бирачке одборе и именује председника и чланове бирачких одбора.
9. утврђује број гласачких листића за бирачка места, оверава их и заједно са овереним изводом из бирачког списка, записнички, предаје бирачким одборима,
10. одређује изборне акте који јој се достављају,
11. утврђује да ли је изборна листа састављена и поднета у складу са овим законом и проглашава,
12. доноси решење о проглашењу збирне изборне листе,
13. одређује начин чувања и руковања изборним материјалом,
14. утврђује и објављује резултате избора,
15. утврђује број мандата који припадају свакој изборној листи,
16. подноси извештај Народној скупштини Републике Србије о спроведеним изборима,
17. доставља податке органима надлежним за прикупљање и обраду статистичких података,

18. обавља и друге послове предвиђене овим законом.

18a ОБЈАВЉУЈЕ РЕЗУЛТАТЕ ИЗБОРА НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ
ОДМАХ НАКОН ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА ОД СТРАНЕ БИРАЧКОГ ОДБОРА

18b ОМОГУЋАВА ГРАЂАНИМА ПРИСТУП БАЗИ ПОДАТАКА О ЕВИДЕНЦИЈИ
ГЛАСАЊА НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ.”

Републичка изборна комисија доноси пословник о свом раду.

Обрасце из тач. 4. и 5. овог члана Републичка изборна комисија је дужна да у року од пет дана од дана расписивања избора стави на располагање учесницима у изборима.”

“ЧЛАН 78А

НАКОН ДОСТАВЉАЊА ЗАПИСНИКА И УТВРЂИВАЊА РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ ОД СТРАНЕ БИРАЧКОГ ОДБОРА, РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЈЕ ОБАВЕЗНА ДА ОДМАХ ОБЈАВИ РЕЗУЛТАТЕ ГЛАСАЊА СА ТОГ БИРАЧКОГ МЕСТА НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ.”

“Члан 86

Резултате избора Републичка изборна комисија објављује у року од 96 часова од часа завршетка гласања.

Од завршетка гласања до објављивања резултата избора, Републичка изборна комисија објављује преко ередетава обавештавања привремене податке о резултатима избора:

ОД ЗАВРШЕТКА ГЛАСАЊА ДО ОБЈАВЉИВАЊА РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА, РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ОБЈАВЉУЈЕ ПРЕКО СРЕДСТАВА ОБАВЕШТАВАЊА И ПРЕКО СВОЈЕ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ ПРИВРЕМЕНЕ ПОДАТКЕ О РЕЗУЛТАТИМА ИЗБОРА И ТО ТАКО ДА ТИ ПОДАЦИ БУДУ ОБЈАВЉЕНИ ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ДВА САТА ОД КАДА СУ РЕЗУЛТАТИ И МАТЕРИЈАЛ ДОСТАВЉЕНИ ОД СТРАНЕ БИРАЧКОГ ОДБОРА.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА КРЕИРА БАЗУ ПОДАТАКА О ЕВИДЕНЦИЈИ ГЛАСАЊА ГРАЂАНА КОЈУ ЋЕ АЖУРИРАТИ И ОБЈАВИТИ ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД 2 САТА, НАКОН СВАКОГ ПРОГЛАШЕЊА ПРЕЛИМИНИРАНИХ И КОНАЧНИХ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА И КОЈА ЋЕ БИТИ ДОСТУПНА ПРЕКО ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ. СВАКИ ГЛАСАЧ ЋЕ ПРЕКО ТЕ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И СВОГ МАТИЧНОГ БРОЈА МОЋИ ДА ПРОВЕРИ ДА ЛИ ЈЕ У ИЗБОРНОМ МАТЕРИЈАЛУ

ЗАБЕЛЕЖЕНО ДА ЛИ ЈЕ ГЛАСАО.

Резултати избора објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије".

“Члан 93

Органи надлежни за спровођење избора дужни су да у току изборног поступка обавештавају бираче о њиховим изборним правима и о начину заштите тих права.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА СВЕ РЕЗУЛТАТЕ ИЗБОРА ЗА СВАКО БИРАЧКО МЕСТО И ТО КАКО ПРЕЛИМИНИРАЛНЕ ТАКО И КОНАЧНЕ ОБЈАВЉУЈЕ НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ.”.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланик Саша Радуловић

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о избору народних посланика
Proposal of the Law on the amendments and completing the Law of election of the members of the Parliament

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност Предлога закона о изменама и допунама Закона о избору народних посланика.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 15. новембар 2017. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Саша Радуловић